

28.4.2023

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuuden hyväksymisestä toteutettavaksi vuosille 2023-2033

HEL 2023-001519 T 00 01 04 00

Strategia tukevat vaikutukset

Hankekokonaisuuden tavoitteet tukevat kaupunkistrategian tavoitteita laajasti.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Hankekokonaisuus tukee Helsingin hiilineutraaliutta vuodelle 2030, kun lumenkuljetusmatkat lyhenevät yli puolella. Kuljetusmatkojen puolittuessa, puolittuvat myös lumenkuljetuksen päästöt. Lisäksi hankekokonaisuuden ratkaisuihin tavoitellaan mahdollisimman puhtaita energiaratkaisuja.

Hankekokonaisuudella sopeudutaan lisäksi ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, varautumalla sään ääri-ilmiöihin ja niiden välillisiin vaikutuksiin talviaikaisesti sekä mahdollisuuksien mukaan yhteen sovittamalla hulevesien, jota myös sulanut lumi on, hallintakeinoja lumenhallinnan ratkaisuihin. Hankekokonaisuuden esiselvityksiin lukeutuvan kaupungin tilaaman selvityksen mukaan Helsingissä tulee satamaan lunta vielä kymmenienkin vuosien päästä. Lumisateet saattavat tulla lyhemmässä ajassa, mutta runsaampina.

Hankekokonaisuudessa on huomioitu kaupungin kasvu ja tiivistyminen, hankekokonaisuuden merkittävimpiin esiselvityksiin ja suunnittelun lähtökohtiin lukeutuvan kaupungin tilaaman lumitilarveselvityksen myötä.

Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Helsingin kulttuurielämä laajenee ja muuttuu yhä kiinnostavammaksi ja monipuolisemmaksi vuosi vuodelta. Helsingissä on ollut ja tulee olemaan lumisia talvia. Hankekokonaisuudessa on otettu huomioon mahdollisten talvisten tapahtumien ja urbaanien lumitaidekilpailujen mahdollinen lumen hyötykäyttö.

Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki

Hankekokonaisuudessa edistetään esteettömyyttä ja saavutettavuutta ympärivuotisesti, talvisen liikkumisen ja siirtymisen turvaamisella.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

28.4.2023

Myönteisellä erityiskohtelulla voidaan suunnata palveluja ja investointeja alueille, jotka tarvitsevat niitä enemmän kuin muut alueet. Julkisen tilan ja julkisten rakennusten investointeja käytetään keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Hankekokonaisuus edistää myönteisenä erityiskohteluna kantakaupungin ja sen kaupunkirakenteen lumenhallintatarpeita. Kantakaupungissa lumenkuljetusmatkoja tullaan lyhentämään merkittävästi lumen sulatus- ja puhdistuskohdeverkostolla, samalla vähentäen kuorma-autoliikennettä kantakaupungin alueella.

Toimiva ja kaunis kaupunki

Kestävä kasvu perustuu pitkäjänteiseen kaavoitukseen ja kaupunkisuunnitteluun.

Hankekokonaisuudessa on huomioitu tasapainoinen kaupunkikehittäminen sekä kaupunkiympäristön viihtyisyys talviaikaisesti. Lumenhallinnan ratkaisuilla kehitetään kaupunkirakennetta kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet.

Hankekokonaisuus parantaa kaupunkiympäristön laatua ja edistää eri-ikäisten ja eritaustaisten ihmisten kohtaamisia kaupungissa läpi vuoden, edistää kaupunkitilassa viipymistä ja oleilua talviaikaan, edistää talviaikaisesti kaupunkitilassa paikkoja kaupallisille palveluille ja edistää kaupunkitilan toimimista julkisen toiminnan näyttämönä.

Hankekokonaisuus edistää viihtyisän kaupunkitilan perusedellytyksiä, katujen siisteydestä huolehtimista kaikkialla Helsingissä. Lumenhallinnan ratkaisuille asetetaan tavoitteeksi myös julkisen kaupunkitilan vetovoiman lisäys oivaltavan suunnittelun ja kokeilujen keinoja tukien.

Hankekokonaisuus edistää Helsingin keskustan houkuttelevuutta, saavutettavuutta ja toimivuutta, kun kantakaupungin lumensulatuskohdeverkosto nopeuttaa talviaikaista kaupunkitilan ja monimuotoisten liikenneväylien palautumista suunniteltuun käyttöön lumisateiden jälkeen.

Hankekokonaisuudessa tavoitellaan myös kaupunkitilassa olevien pysäköintipaikkojen valjastamista osittain lumitilaksi, joka edistää osaltaan pysäköintihallien ja maanalaisten pysäköintitilojen tehokkaampaa käyttöä.

Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta

28.4.2023

Hankekokonaisuudessa tavoitellaan sekä pysäköintipaikkojen, että myös kaistojen ottamista lumitilaksi lumisateiden jälkeen, jotta kaikille liikennemuodoille on kulkureitti käytettävissä. Tämän osalta pyritään hyödyntämään liikennetiedon ja -hallinnan digitalisointia, jolla voidaan osoittaa missä on kaventunut ajorata tai missä lähin pysäköintitila on.

Hankekokonaisuuteen liittyvän verkoston toteutuksen yhteydessä on tavoitteena tarkastella myös riittävien sähköautojen latausmahdollisuuksien edistämismahdollisuuksia, erityisesti kaupungin kunnossapitokaluston latausmahdollisuuksien osalta.

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Kaupungin elintärkeiden palvelujen rahoitus on järjestettävä vastuullisesti. Liikkumisen ja siirtymisen turvaaminen ympärivuotisesti on kaupungin elintärkeä palvelu.

Hankekokonaisuudella käynnistetään sellaisten konkreettisten lumenhallinnan uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.

Lumenhallintaan toteutettava tiiviimpi lumenvastaanottoverkosto tehostaa lumien pois saamista katutilasta, kun kuljetusmatkat ovat lyhyet. Tiiviimpi lumenvastaanottoaikkaverkosto mahdollista vaihtoehtoisesti myös kalustotarpeen vähentämisen. Lumenvastaanottoaikoja suunnitellaan monipuolinen yhteiskäyttö huomioiden.

Haemme kaupungin menoihin liikkumavaraa pyrkimällä entistä kunnianhimoisemmin tehokkuuteen ja parempaan panos-tuotosuhteeseen kaupungin kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa. Parempi lumenhallinta vähentää tarvittavaa panosta samalla, kun tuotokset pysyvät samana tai jopa kasvavat.

Rohkea kasvu ja investoinnit luovat edellytykset vahvalle kaupunkitaloudelle, kasvu vaatii investointeja myös lumenhallintaan.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Hankekokonaisuudella etsimme ratkaisuja kaupunkilaisten ja yritysten haasteisiin sekä panostamme läpinäkyvään, tasapuoliseen, nopeaan ja ennakoitavaan palveluun. Tavoitteenamme on palvelutuotannon tuottavuuskasvu, joka näkyy lumenhallintaan liittyvien palvelujen paranemisena.

28.4.2023

Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille

Hankekokonaisuudella parannamme kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyötä lumenhallinnassa, vahvistamme vuoropuhelua päätösten valmisteluvaiheessa sekä vahvistamme yritysmyönteistä kokeilukulttuuria ja painotamme ratkaisukeskeisyyttä.

Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä

Helsinki etsii aktiivisesti toimintansa ja tavoitteidensa toteutumisen tueksi globaalisti parhaita käytäntöjä ja ratkaisuja myös lumenhallinnan osalta. Helsinki myös kantaa globaalin vastuunsa jakamalla omia parhaita käytäntöjään ja oppejaan muille talvisille kaupungeille, erityisesti Pohjoismaissa sekä Pohjois-Amerikassa. Kansainvälisiä kumppanuuksia rakennetaan tarveperusteisesti, hankekokonaisuudessa tullaan kutsumaan EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta eurooppalaisia toimijoita mukaan, jonka lisäksi aiheesta on oltu yhteydessä myös Pohjois-Amerikkaan.